

Sárospataki  
Ifjusági Közlöny

Főszerkesztő:

Társzerkesztők:

Felelős szerkesztő:

Király Zoltán

Császár József, Kovács József, Képes Géza

Darányi Lajos

TARTALOM:

„Tíz év múlva találkozunk“!!? — Képes Géza: Poéta-sors. (Vers.) — Bacsó Gyula: Vasárnapdélelőtt a Veresen. — Császár József: Harsányi István. (Vers.) — Szakall János: Apróságok a távolból . . . — Farkasfalvi Mauks László: Magyar leány imádsága. (Vers.) — Darányi Lajos: T. Ö. F. — Képes Géza: Mirza-Saffyból. (Vers.) — K. Kovács József: Szeretném, ha szeretnének . . . — Hősök ünnepe a főiskolában. — K. Z.: Kultuszminiszteri látogatás főiskolánkban. — Egyleti élet.



Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Sárospatak. — Kollégium.

Előfizetés:

Egész évre ... 4 pengő  
Félévre ... 2 pengő



Sárospataki  
Ifjúsági Közlöny

XLIII. évfolyam.

Junius hó.

1928.

Főszerkesztő:

Társzerkesztők:

Felelős szerkesztő:

Király Zoltán

Császár József, Kovács József, Képes Géza

Darányi Lajos

## „Tíz év múlva találkozunk“!?!?

Tessék!!

Szervusz, Testvér! Igazán nagyon kedves vagy, hogy legalább egyszer eljöttél hozzám. Foglalj helyet.

— No, ne siess! Vagy úgy, már búcsúzkodol?... Ejnye, hát még ezt se, csak a találkozólapot hoztad aláírni? Igazán lekötelezel nagy figyelmességgel. Észrevenni ilyen csekélységet, hogy az én nevem még nincs ott... Még hozzá vonat érkezése előtt egy fél-órával!... Azonnal rendelkezésedre állok, csak kerítek egy jó toll-hegyet. Hol van no?... Ugyan, még azt is hoztál magaddal?... Rögtön... Így ni!... Most egy itatóst... Még az se kell? Nyomban felszárad az a tinta?!

Csudaember vagy Te, Testvér... csak leülni nem akarsz... Megértlek én... dehogy haragszom... köszönöm szépen... viszont kívánok én is minden jót... Hogyne gondolnék Rád... Isten megáldjon!!

Aztán csak az marad meg, előbb romantikusan, de aztán unottan, kopottan, hogy: „Tíz év múlva találkozunk!“

Hát jó!... Az majd beszéljen magáról, magáért. Most, Testvér, szóljunk egy pár szót a „Tíz év“ előtt.

Vannak olyan csillagok, amelyekről a fény évszázadok, sőt évezredek múlva jut el a földre; pedig a fény 300,000 km.-t tesz meg másodpercenként. Mekkora lehet hát az a távolság, amely elválasztja ezeket a csillagokat a földtől?? Mi kisebb számokkal dolgozunk,

Testvér, de ez is meglepő. Négy, vagy egyenesen nyolc esztendőre van szükségünk, hogy meglássuk, *felfedezzük* egymást; pedig egymás mellett ülünk; vagy ha épen nem is egészen, de egy tanterem levegőjét szívjuk! Milyen világrekordot javító az a lusta lomhaság, amivel mi közeledünk egymáshoz!! El tudunk egymás mellett menni egy semmit mondó „szervusz“ szal sőt még az „alásszolgája“ és a „kollega úr“ se ismeretlen közlekedési jármű. Hová jutunk ezeken? Pont oda, ahová a parthoz láncolt csolnakon. Mit gondolsz, Testvér, mit nélkülöz ez a világ. vagy ez a kulturálandó Magyarország?? Könyveket, újságokat, röpiratokat, kiáltványokat? Mit gondolsz, mit nélkülöz a magyar Sion, a református egyház, csak egy *napilapot*? Dehogy, dehogy!! *Személyiségeket!!* Olyan személyiségeket, akiken nem érzik a nyomdafesték szaga, akik túl vannak a technikai korlátozottságon, akik, Testvér, annak a Krisztusnak a nyomdokain járnak, aki a tartalom nélküli betűket odaírta a szélúrfiak tornaterére, a porba, hadd tapossák el ezek nyomtalanul és ne legyenek a munka teréről élethősöket rabló, remetecsínáló, kerékkötő „világtalányok!“ Mi ezeket a személyiségeket sorvasztjuk el egymásban. Minden diák úgy gondolkozik a másikról: kell a számtanpéldád, a latin-, vagy görögfordításod, az otthonról kapott csomagod, a kölcsön adott pénz, a levélpapirosod, a postabélyeged, de nem kellesz te magad. Segíts majd a dolgozatírásnál, súgja a felelésnél, írd alá az iskolai igazolványomat, de ezután hallgass, a többihez semmi közöd. Hogy mikor írtam haza levelet, hogy járok-e a tanítványomhoz, hogy hol töltöm az éjszakákat, mennyi a tartozásom, tiszta-e az életem: ugyan, hogy lehet egy „művelt“ ember annyira „indiszkrét,“ hogy még ilyeneket is megkérdez?!! Igen, Testvér, tárgyagnak tekintjük egymást és sohasem alanyoknak. — Kerüljük a kapcsolatot teremtő alkalmakat. Lábbal tapossuk, sáros kézzel temetjük a drága *lehetőségeket*. Milyen jó, hogy a búcsúzás érzései között megnyílnak szemünk s a látottak hatása alatt egy fájdalmas, szörnyű „jaj“-t kiáltunk: „Tíz év múlva találkozunk!“ Ennek a mondatnak az értelme bűnbevalló reménykedés. Elismerés ez minden diák ajkán ilyen módon: Testvér, eddig még semmit se jelentettünk egymásnak. Eddig még nem jelentettünk egymás számára többet, mint egy kis tintát, szappant, boxot, cigarettát, sugást és puskázást, amit pedig egy kis takarékossgal és szorgalommal egész szépen szükségtelenné lehetett volna tenni. Jaj de fáj ez nekem. De nézd, tíz év múlva találkozunk, akkor talán *pótolhatjuk* mindezt. Elhozom a feleségemet, a gyermekemet s hozok az ő mosolyukban, szemsugarukban és az én bennük

s rajtok keresztül is az Istenben való örvendezésében valami olyat, amit most még nem ismerek, csak szomjúhozni tudok. Testvér, nem nyugtát, hanem váltót iratok Veled alá, hogy vársz, hogy hitelez, hogy megbizol bennem, adsz egy kamatmentes tíz esztendő kölcsönt.

Aztán azért se legyen elég Neked az a mondat, Testvér, hogy „Tíz év múlva találkozunk,“ mert az földi helyhez van kötve. Hátha nem jöhetsz ei, mert távol, még igen közel is igen távol leszel... jól tudod, az ilyen bolondságok megtörténnek ma. Aztán a halál angyala addig is szabad velünk. De „találkozhatunk“ már holnap is és ez után is imádságainkban az Uristen előtt. Az imádkozók találkoznak, a találkozás imádsággá szentelődhet... Jaj, ha a tízéves kikötés egy imádságtalan találkozás nélküli sivatag lenne??... Istenem, hányszor nem tudja az ember, hogy minek örül és mit kér!

Aztán az igazi találkozás nem is *visszajövés*, hanem örökkös *menés*. A búcsúzó csak Isten nélkül távolodnak, de Isten uralma alatt folyvást közelednek Istenhez, így egymáshoz is. Mikor fog ez megtörténni? Tíz év múlva? Testvér, azt az időt csak az Atya tudja... Ez maga az örökkévalóság nagy kérdése mindenestől fogva.

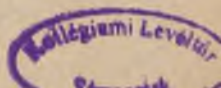
... Azért ne tépd szét, Testvér, a találkozó lapot. Irasd alá mindenkivel és vidd azokat a csödről, félreértésről, devalvációról jajgató kiáltás-aláíráásokat. Ha nem tudtal kapcsolatot teremteni egy kilométernyi sugarú körön belül, fordulj Istenhez, hívd fel ezt az örök szolgálattelvő Központot, Ő majd egyé teszi sokféleségünket, mint Kelet mesterei a gyöngydiadémot.

Ha így kopogtatok be Hozzád, Testvérem, ugy-e, otthon leszel? ... Jöjj bátran, én is várlak, nagyon várlak...

Akiket pedig még évek választanak el a „tíz év“ első percétől, azokat általunk, a mi szavainkon, írásainkon keresztül is gazdagítsa az Örökkévaló, Aki a mi számunkra már megadta a titkos időszak első perceit, óráit, éveit...

~~~~~

*Az „Ifjúsági Közlöny“ szerkesztőségét a Főiskolai Ifjúsági Egylet a jövő évre a következőképen alakította meg. Főszerkesztő: Darányi Lajos jövő évi szénior. Felelős-szerkesztő: K. Kovács József. Társszerkesztők: Csathó József, Harsányi László és Harsányi György. Kiadóhivatali főnök: Gáthy Lajos.*



## Poéta-sors.

— Novák Sándor bátyámnak, szeretettel. —

Nem ritka kép ez : megtépett-fehéren  
Eldobott rózsa cifra sétatéren ;  
Kifent urak, kikent és büszke nőkkel  
Reátaposnak könnyű, büszke göggel.

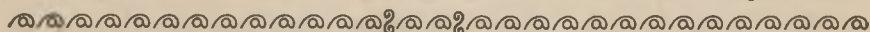
E látvány mindig fájdalmas nekem.  
Egyszerű rózsa, drága kis virág,  
Mégis viharzó nagy tragédiák  
Zsongottak el e bús leveleken.

Amennyi színe volt, illata, lelke :  
Pazarlón azt mind a légbe lehelte  
S most hetyke népség lábával tiporja.

S csak ott hever némán a szürke porba'  
Szegény bukott, megtépett, bús bolond.

Nem ugyanez a Költő sorsa, mondd ?! . . .

*Képes Géza.*



## Vasárnapdélelőtt a Veresen.

Az öreg gulyás áll, a pásztoremberek bottratánszokódó nyugal-  
mával a meredek szélén. Előtte a völgybe sülyedő hegyoldal ; lent  
kis síksággá terül ki a völgy, közepén torony fehérlik magasba nyúj-  
tott nyakkal.

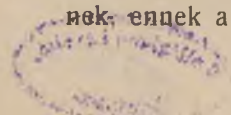
Jókor beharangoznak, gondolja magában és a napra sandít. A  
lomhán mozgó felhők zengő hangokat hoznak fehérítő vállukon s  
szakértő szeme végigvág a tarka állatokon, kicsit atyáskodva, mintha  
tulajdon véret nézné, — kicsit lenézően : hogy a féreg vinné el a  
csúnya fajtáját ; valamikor egyszínű, hosszú szarvú gulya taposta a  
Verest.

Csak úgy érzi mindezt, nem kell azt gondolni. Agya kitaposott  
ösvényén naponta végignyújtózkodik a féltérés, félgondolat. Tömpe  
ujjú kezében meglendül a bot, aztán egyenesre mered egy kódorgó  
tinóra mutatva :

„Ericcsak te“ — reccsenti ki a szürke, hálás szemű kuvasznak  
— „amott a sombokor mellett.“

És Füstös, a vén gulyás apró, nyájörző barátja, önérzetes csa-  
holással keríti a tinót, a Veres tulsó szegletéből a többihez. Munka-  
végeztével, mint egyenrangú fél telepszik gazdája elébe, okos fejtartással.

Marci bácsi rá se pillant. Háttal a gulyának és a széles Veres-  
nek, ennek a többszáz méter magasban levő fensík félének, mely



lomhán nekidül a serki várhegynek, háttal egy csomó álmatagon kéklő hegyláncnak: a Ragácsnak, — mely, hogy szavam ne felejtsem, — a legjobb esőjós e tájon, esős idő előtti füstölésével, a most érett, hamvas sziklához hasonló hegykúp, háttal a távolba mosódó Mátrának — teljes nyugalommal kutyájára bízva a pásztorkodást. Az ide villanó kálvinista tornyot nézi, ahol most húzták el az utolsót.

Ahogy a harangszó elhallt, rászakadt a nagy erdei csend. Csak kalapja szélén serceg halkán a szél és vadszilva bokrokról fehér májusi virágot hinteget; az apró vitorlák szállnak le a hegyről a falu felé, — a templom felé. Ősz fürtjei velük repülnének, de visszasimitja. A ma váltott tisztával a csukló és a könyök között végig simítja a homlokát — ahogy az izzadó munkásember szokta — ő most nem izzad, de a lelkét megülő ünnepélyesség kívánja. Botját beszúrja a földbe, kalapját melléhelyezi — aztán egy árnyalattal halványabbra komolyult ábrázattal, hozzáfog úgy állva — „mer’ ha pápistának született is, de a kálvinista iskolában, templomban így tanulta“ — hozzáfog imádkozni.

A kutya tudja az ordét. Teljes figyelemmel az őrizendő állatok felé fordul. Marci bácsi meg inkább csak érzi az imádságot is — félig se tudná a Miatyánkot — de azért teljes békével imádkozik.

Biróválasztás után levő falujában, a pártokra szaggattatás veszedelmes voltát fejtegető tiszteletesnek fogalma sincs a legjobb hívéről. Nem ismeri legjobb hívét, aki más vallású létére, dacára annak, hogy testben a messze Veresen áll, mégis lelkében a legtöbb hittel imádkozik ott a kálvinista templomban, azon a helyen, hol gyermekkorában szokta, a Mindenhatóhoz.

A vén gulyás pedig, aki vén ember létére, alig látott annyi embert, mint egy pesti egy hét alatt láthat, akit sokan a sokat tanultak közül fél állatnak, fél embernek néznek, úgy érzi, hogy templommá borult felette a bárányfelhős kék ég és imádkozik teljes szívből, szavak nélkül, „mer’ hát vasárnap délelőtt van, oszi’ dukál.“

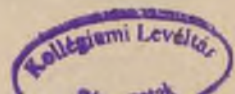
*Bacsó Gyula.*

~~~~~

## Harsányi István.

Alig hogy lezárta szemét az este,  
még talán az égnek peremén se járt,  
Egy fényes égi angyal kereste:  
mikor a lelke tova szállt . . .

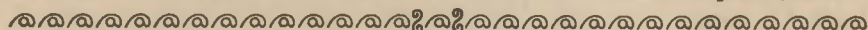
Alig hogy felvillant az első csillag,  
már szemünk pilláján halkán megjelent,  
mint fájó gyászunk gyémántja csillant:  
mikor a lelke tova ment . . .



Alig hogy szívünkbe markolt a bánat,  
 az ijedt dermedés még tán meg sem szűnt,  
 testéből égi fényesség támadt:  
 mikor a lelke tova tűnt . . .

Alig hogy lezárult Néki az este,  
 még talán az égnek peremén se járt,  
 Ijedt szívünk még csak Őt kereste,  
 mikor már lelke tova szállt.

*Császár József.*



## Apróságok a távolból . . .

*Diákkép.*

(Folyt)

Sokat lehetne még a holland városokról s ezek nevezetességéről beszélni, de azt hiszem, hogy termékenyebb lesz, ha tekintetünket pár percre a való élet felé fordítjuk. Nem új felfedezést óhajtok leleplezni, hiszen ez ország az idegenek kedvenc állomása lévén, élete nyitott könyv. De azon elv alapján, hogy az effajta könyvek olvasóit különféle látószervekkel áldotta meg a Teremtő, bátorkodom egy pár benyomást papírra vetni.

Gyakran halljuk, a már oly sokak által elpanaszolt szomorú tapasztalatot, megállapítást, hogy a külföld fajunkról, állapotainkról, bosszantó egyoldalúságra, sőt nem egy esetben, botrányos tudatlanságra valló felfogást, beállítást ápol. Hogy a velünk egy kontinensen lakó népek, nemzetek, még mindig keveset, sőt nagyon keveset tudnak rólunk; de fordítva is, sokat nagyon sokat, de nem a valóság igazi színében. Nem gondolva csupán politikai ecsetelésekre, — hiszen a variáció e téren a legváltozatosabb s mint az áprilisi idő szint cserélve, folyton ingadozik s lehet, hol a sírás ma könnyeket fakaszt, holnap gúnymosolyra talál, vagy fordítva, — hanem a békés természetű dolgokat illetőleg is rámutatnak a nagy egyoldalúságra. S fájdalmas érzéssel könyvelik el, a „Pusztá“ definíciójaként: „Vad lovakkal népesített, Szaharához hasonló térségről“ hallott választ. (Bár úgy gondolom, hogy tengert, hegyet sohasem látottnak nem könnyű e dolgokról hű fogalmat alkotni s így a „Pusztáról“ sem). Mások meg a „jellemről“, „egyéniségről“ hallott felfogások felett méltatlankodnak. Kétséggkívül, nem kellemes érzés az ilyen tapasztalat, de hogy mindezért ki a felelős, ez alkalommal nem fejtegetem.

Meglehetősen nagy térbeli távlatból szemlélve az események folyását, szerény tapasztalataim alapján is a költői megállapításon: „Multadban nincs öröm“ . . . vagyok bátor módosítást tenni s azt mondani: „Jövődben van remény!“ Van, ha a jövő letéteményese



az elmúltak feletti siránkozás helyett, megértve komoly hivatását, teljes erejével, tehetségével készül feladatára.

Hogy a külföld keveset tud rólunk, nem jelenti azt, hogy most már mi se vegyünk tudomást a körülöttünk hullámozó idegenek életéről. Ellenkezőleg. Sötétséget csak világossággal lehet elűzni. A gyémántnak a skatula sötétségében is gyémánt értéke van s még a homokszemek között is keresésére indulnak.

Nem egyszer hallottam azon elvet is hangoztatni, hogy a kicsi országok többet tudnak a nagyokról, mint fordítva. De ha ez így is állana, akkor is legalább a „kicsinyek“ ismerjék egymást alaposan s majd a nagyok figyelme is feléjük fordul.

A „ismerés“ szó tág fogalom s úgy gondolom hogy kit-kit a saját felfogása, környezete, hajlama, szóval kora, egyénisége körébe vágó dolgok érdekelnek leginkább, így én is „Ifjúsági Lap“ ról lévén szó, pár vonással a holland ifjúságról, közelebről a tanuló ifjúságról óhajtok megemlékezni.

Sokaktól emlegetett felfogás, hogy a „diákembert“ egy internacionális karakter jellemzi széles e világon, mert — úgymond — a „diák“ . . . diák, mégha „student“ név alatt szerepel is. Itt csak az a kérdés, hogy melyik oldaláról tekintjük, mert az kétségtelen, hogy a „diák“ fogalomhoz járulékként az „iskola“, „könyv“ stb fogalmak is hozzátartoznak. De viszont az is tény, hogy mint ember és ember, úgy diák és diák között is óriási különbségek lehetnek és vannak, különösen pedig akkor, ha még faji, nemzetiségi szempontok is közbejátszanak. Ime tehát az internacionális karakter csupán e pontra tekintve is, némi módosításra szorul, mert az tagadhatatlan, hogy a rokon vonások mellett különbségek is vannak. S azt hiszem nem tévedek, ha azt mondom, hogy a legfőbb különbség a jövőre tekintés, a jövő feladataira készüles terepnumán van. Faji, nemzetiségi sajátosságok, jellemvonások e téren domborodnak ki a legvilágosabb színekben. Utrechtben volt szerencsém egy pár koloniaról jött kínai diákkal szót váltani s már harmadik mondatukból világosan kitűnt, hogy miért jöttek ők a távol Keletről Európába. Korántsem az idegen vonzóereje, a pusztá kíváncsiság hozta őket ide. de nem is a holt ismeretszerzés munkájuk mozgó ereje, hanem a szerzett tapasztalatoknak, ismereteknek fajuk, országuk jövője érdekében s javára való felhasználása. Magas célok elérésére alkalmas, szükséges eszközök beszerzése, gyűjtése.

A jövő s az erre való készülés mikéntje — ha nem is mindenkinél — de mindig aktuális volt s különösen az ma, mikor a lázas forrongás örvényébe jutott világban, a bizonytalanság hullámain hánykodó lélek azt sem tudja mit hoz a holnap.

A közel múltban, épen e lap hasábjain szeretett professzorom Dr. M. E. „Jövőbe nézés“ c.-en, a múltra való visszapillantás mellett, a jelen sivárságot látva s valóban a jövőbe nézve nyomatékkal hangsúlyozta a magyar ifjú igazi feladatát, rámutatva a legfőbb Vezért, az élet Fejedelmét követő útra. Kétségkívül itt van minden ember, így az ifjú számára is az egyetlen biztos erőforrás, minden tekintetben.

S aki innen táplálkozik, az előtt nincs kétségbeejtő akadály. pesszimizmusba kergető reménytelen jövő.

Bő alkalmat nyújt ennek szemlélésére közvetlen környezetem s a mindennapi tapasztalat.

E kicsi országban, bár a munkakedvet fokozó, jövőre mutató jelen nem oly reménytelen, (mert hiszen valójában a jövő mindenütt s mindenkire nézve Isten titka s vannak itt is aggasztó körülmények) a tanuló ifjúság érzi a jövő komoly feladatának súlyát s teljes erejét latba vetve, készül azok betöltésére.

Az iskolától, tanulmányoktól való korai megválás, nem cél. Alapos tudományos készültség szerint lehet — saját magok érezte szükség szerint — a gyakorlati életbe lépni, hol kemény küzdelmekkel kell megbirkóznunk. Egészséges közszellem uralkodván nem egymás gyöngéinek kipellengérezésében, kasztok alapításában, hanem egymást támogató, megértő együttműködésben élnek. Vallásos légkörben nevelkedve, később is jellemző tulajdonuk. Az egyház drága név, melyhez szennyes kézzel nyúlni nem lehet s egyik legfőbb öröm ennek s tanainak védelmezése a támadókkal szemben. A szükséges ismeretek az életben is keresztül mennek. A vitatkozás kedvenc eledelük, de nem a nagy hang, hanem tudományos készültség, egyéni erős meggyőződés fegyverzetében. Ez felnőtteknek, ifjaknak közös jellemvonásuk. De ami a vitatkozástól is nagyobb figyelmet érdemel, a bensőnek külsőleg való bebizonyítása, a gyakorlati élet terén való beváltása. Az ifjúság között működő, a legfőbb Ur törvényeinek fundamentumára épített egyesületek, egyletek az öntudat, egyéni fejlődés jó gyakorló iskolái. A vallási öntudat tehát szilárd alapokon nyugszik. szempontja világosan kiütözközik.

Ami a nemzeti öntudat kérdését illeti, különbséget kell tennünk az egyes provinciák lakói között; általában lehet mondani, hogy a ráció emberéi (frizek) keményebbek, egyoldalubbak, (sokszor elfogultak), mint az érzelem terén mélyebben járó zélandiak. Idegen támadás egy frontba állítja s míg egyfelől a béke hirdetői, közvetítői, a „belga kérdés“ szükség esetén még ennek megtörésére is képesítene.

A múlthoz való meleg ragaszkodás, a jövő nyitott szemmel tekintése, komoly munkában s életfolytatásban jut kifejezésre. Öntudatos, jövőbe néző, feladatára komolyan készülő ifjúságról itt lehet szó!

A legfőbb erőforrás pedig a legfőbb Úrra s az általa kitűzött célra tekintés, mely számunkra sem lehet más s ha e forrásból táplálkozunk, úgy nem fog hiányozni a reményteljes jövő s a külföld is igazi színekben fog ismerni.

Kampen, (Hollandia).

Szakall János.

~~~~~

*Ne várjuk, hogy valami külső változás végezze el azt, amire csak a belső élet képes; — nem! — egyedül az adhat nekünk békeességet, ha lelkiünkben Krisztus életét éljük.*

Robertson.

## Magyar leány imádsága.

— Timkó Babának ajánlom —

Nagy Magyar Isten, úgy-e most látod  
 Bűnök örvényén forgó világod?  
 Ezer kísértés átka jár velünk.  
 Sorsunk hajóján gályára kelünk.  
 És megindul egy hófehér sereg,  
 Akiknek szívéen bánat kesereg.  
 Leszünk maroknyi, szétszórt, vert hadak,  
 Viharba-zengő, összetört szavak,  
 Leszünk a jókedv népek lakzóján  
 És hajrás tancnál leszünk a cigány,  
 Leszünk a Végzet és leszünk a Jog,  
 Magyar leányok, Magyar asszonyok!

Nagy Magyar Isten, ki Előtted áll  
 Nem cifra szolga, nem koldus király,  
 Dús kincse, hire, rangja sincs neki,  
 De faját, népét forrón szereti,  
 Mert magyar lány, ki nem kér Tőled mást,  
 Hunyó tüzekből egy marék parázst,  
 Adj kék eget és lángoló napot,  
 Velünk virrasztó millió csillagot.  
 A férfi-szivbe adj hitet, erőt  
 És tégy csodát, szent, nagy, világ-verőt,  
 S Ti addig mind csak imádkozzatok  
 Magyar leányok, Magyar asszonyok!

Nagy Magyar Isten, meghajlik térdem,  
 Szentelt haraggal, zokogva kérdem:  
 Miért sikolt e szörnyű, törpe Jaj,  
 S ajkunkra dermedt gúny s halálkacaj?  
 Mi végre volt ez órjás áldozat,  
 Embermáglyákból rakott kárhózat?  
 Mondd, meddig ver még sujtoló Karod,  
 Vagy tán a Békét Te nem akarod? . . .  
 Ne büntesd lelkem, hogy dacra lázad,  
 Elég volt a keserű alázat! . . .  
 . . . Egy új hajnalban bizva-bizzatok,  
 Magyar leányok, Magyar asszonyok!

Nagy Magyar Isten, ki hatalmas vagy,  
 A magyar nőknek bátorságot adj,  
 Ahol a szégyen vérpatakja folyt,  
 Deríts arcunkra, vidám, víg mosolyt,  
 Legyen a leány áldott, hófehér,  
 Akit se gúny, se rágalom nem ér.

Legyen a nő a férfi hitvese,  
 A küzdelemben hű szerelmese,  
 Szívárvány-hídként férfi s nő között  
 Angyal lebeg, anyának öltözött.  
 Mint szent sereg, a vártán álljatok  
 Magyar leányok, Magyar asszonyok!

Nagy Magyar Isten, Te tudod, mi fáj,  
 Ostorral csapott bűn és borzadály,  
 Villámekével szántott ugaron,  
 Minden tenyér föld véráztatta nyom.  
 Ne alázz Uram, nem bírjuk tovább,  
 Soká kísértett fantom, délibáb,  
 Míg sorsunk titkon bércről bércre hág,  
 Csodára ébred ez a vén világ,  
 Vulkán izzik a föld gyomrában bent,  
 Harcba indul egy hősi regiment,  
 És az Igazság százszor győzni fog  
 — Egyesülve imádkoznak értük —  
 Magyar leányok, Magyar asszonyok! . . .

*Farkasfalvi Mauks László.*

~~~~~

## T. Ö. F.

Vagy egész egyszerűen: „Töf“. Ez bizony így magában fej-  
 törést okozna még a legnagyobb sportlapolvasóknak is, feltéve, ha  
 elolvasnák és meg akarnák érteni. Maga a szó alig pár hónapos, a  
 csapat még alig lépett a látható világ terére, nem versenyez és cso-  
 dálatosan mégis *ugyancsak* megvan. Tagjai mosolyognak és terveznek,  
 ígérnek és fogadkoznak; ugyan ki vonhatná kétségbe lelkesedésük  
 valódiságát, mikor a „Töf“ tagjai csupa férfiak: első és második  
 ádáz mendurok. Mert hát az a „Töf“ magyarul azt jelenti, hogy:  
 „Tápiintézeti Önkéntes Felszolgálók.“ Régen úgy hívták őket, hogy  
 pecurok és szolgák voltak; ma kisebb testvérek. Régen azért voltak,  
 mert kellett lenniök, ma önként vállalják a kényszerűt. Szóval férfiak  
 mind, keze a hosszú nadrágos idősebbeknek ez az elszánt csapat.

Már mindjárt a névadásnál baj volt. Azt mondták, hogy ök  
 nem önkéntesek. Esküvel bizonyították, hogy Szaniszló három napig  
 sírt, mikor oda kellett ülnie az asztal másik végére, szembe az asztal-  
 felügyelővel. Valaki még azt is suttogetta, hogy Ruszkay és Kóris  
 minden héten kétszer leborotválják egymás bajuszát, mert nagy fiuk  
 lévén, szégyellik a tálat tejeles szájú hatodikosoknak hordani. Szóval  
 minden oldalról tiltakoztak az önkéntes szó ellen, főleg a másodikok.  
 Elkecsereződésüket még az is fokozta, hogy a második csapat felszol-  
 gálói megfosztatták attól az évtizedek óta élvezett egyetlen jogtól,  
 hogy szabadon cserélhettek dumót és bent lehettek az első csapat

étkezése alatt. Jó jövedelmező forrás volt az régen. Dumót csempészni át a második csapatból az elsőbe. Haragosokat így lehetett kiengesztelni, egy kis sugást a holnapi latin, vagy földrajzfeleléshez, puskát a dolgozatíráshoz így tudtak legkönnyebben kiérdemelni. Aztán a nagyobb diákok előtt is így lehetett a legnagyobb becsülést megszerezni. „Öreg, cseréljen dumót, elviszem mendikásnak.“ „Öcsém, cserélj mindig dumót, akkor valahányszor nem leszek itt, mindig a tied az én részem.“ És még ki tudná elszámolni, hogy mennyi előnyt jelentett az, hogy ők bent lehettek, ide-oda járhattak, míg a többiek csak a csengő szavára mozdulhattak el helyükről, akkor is parancszóra. És egy szép napon ennek az aranszabadságnak lett vége. Megkapták a parancsot, hogy: *kijelé*. Nem hittek a füleiknek. Ott kint tanácsot tartottak és elhatározták, hogy magyarázatot kérnek. Kántor, meg Puskás Karcsi azt indítványozták, hogy sztrájkoljanak. Nagy volt a lelkesedés, de aztán Balla, meg Samu, aki immáron a harmadik az Andrásy familiában, azt mondták, hogy akkor mit eszünk? Előbb lepisszegték hogy meglátszik rajtuk elsős voltuk, de aztán a vége mégis az lett, hogy romantika ide, romantika oda. enni is kell. De azért a jogfosztást nem tudták elfelejteni. Lehet-e egyáltalán azon csodálkozni, hogy az ilyen bánásmódban részletetett *tömeg* azt mondta, hogy ő nem lesz *csapat*, önkéntes pedig épen-séggel nem. Hogyisne! Ugy körülzárták magukat értelmi és érzelmi érvekkel, hogy ezekről az oldalukról lehetetlen lett volna őket megközelíteni. Hiuságukban szenvedtek csorbát, innen volt legkönnyebb a támadás. Úgy is történt. Kezefogtam valamennyivel. Azt mondtam, hogy Benkő tanár úr igen meg van a számtantudásukkal elégedve. Frenczel Bélát biztosítottam, hogy jelese lesz évvégén németből. Kulcsár Sanyit azzal tudtam megnyerni, hogy az ibrányi határban igen jó termés lesz, akkor hallottam, mikor Debrecenből jöttem haza egy szavahihető embertől. Csak Kántor rázta még mindig tagadásra teremtett kuruc fejét, neki meg talán a hangját dicsértem meg. Elég az hozzá, hogy a tömegeből rögtön olyan csapat lett, mint a parancsolat. Ez után jött egy pár: „enyje, fiuk, enyje, fiuk! . . .“

„Hát nem tudjátok, hogy az a férfiaság, hogy én, magamtól teszem azt, amit muszáj tenni?! Már akkor is tenném, ha nem mondaná senki sem.“ Micsoda? Egy hét mulva már a szemembe is azt merték mondani, hogy *ők* alakították a „Tőf“ őt. A boglyas Kántor még azt is megkérdezte nagy szemtelenül, hogy „kitől tetszett hallani hogy mi megalakítottuk a Tápintézeti Felsőszolgálok Önkéntes csapatát?“

Kitől, Lacikám? . . . már magam sem tudom, talán Szilágyi tanár úr mondta.

Hát Ő tudja?

Mi az, hogy tudja?! Még többet is mondott. Azt is mondta, hogy régen nem látott a pataki gimnáziumban olyan derék fiúkat, mint ti. Csak tanúlatok szorgalmasan, még pataki tanár lehet mindnyájatokból.

Aztán az első csapat elsős felszolgálói is csatlakoztak hozzájuk. Itt már könnyebb volt a dolog. Karászi, Pongó, Técsy becsületes

munkát végeztek. Itt az önkéntesség nem ismert határt. A kis Nyilas Danyi megtanulta, hogy hogyan hívják a mai minisztérium tagjait. Még azt is megígérte, (pedig senki sem kérte), hogy minden reggel ott lesz, bár az anyukája a cukrászdában kávét rendelt neki minden reggelre. Igaz, hogy csak kétszer jött el, akkor is tej volt, de azért mindig beismerte, hogy bűnös és ígérte, hogy holnap reggel ott lesz.

Kirándulásokat is rendezett a „Töf.“ Példás rendben vonultak haza. A határban daloltak, de a városban csendesek és halálisan engedelmesekek voltak. A jó jámbor Máté Károly ki is dült. Mikor fellocsolták, akkor vallotta meg, hogy ő azt hitte, hogy léleket sem szabad venni.

Vizsgák előtt áll az öreg iskola kicsinye és nagyja. Mint minden egyesületi élet, úgy a „Töf“ is pihen.

De meghajtotta már a jövő év legszebb termő ágát. Pongó Pista önként jelentkezett már most jövő évre felszolgálónak.

Okos szemeiben ott volt az ígélet, hogy élni fog továbbra is, mindig, az ez évi mendurok legszebb, legférfiasabb megmozdulása: az önkéntesség, a szolgálat.

*Darányi Lajos.*

~~~~~

## Mirza-Saffyból.

— Bodenstedt. —

*Zuleika.*

I.

Ha gyöngé lábadat csodálom én,  
Nem értem, hogy lehet, te drága kislány,  
Hogy annyi báj alatt meg nem szakad.

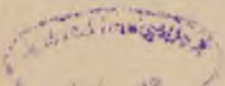
Ha kis, finom kezed csodálom én,  
Sehogysém érthetem, te drága kislány,  
Hogyan okozhat ily fájdalmakat.

Ha rózsás ajkadat csodálom én,  
Nem értem, hogy lehet, te drága kislány,  
Hogy egy picinke csókot megtagad.

Ha két, okos szemed csodálom én,  
Nem értem, hogy kutathat, drága kislány,  
Több vágy után még, mint mi itt fakad,

Az én szívem mélyén. — Tekints felém:  
E föld kerekégén, te drága kislány,  
Szerelmesebb szív sehol sem akad.

Ó, halld e dalt, mit hozzád zengek én!  
Egy ajk se tud dalolni, drága kislány,  
Neked ily szép szerelmes szavakat.



## II.

Szívem veled diszíti fel magát,  
Amint a nap diszíti az eget —  
Ha nem ragyogsz reá: vak éjszakák  
Borítanak rá örök rejtelmeket.

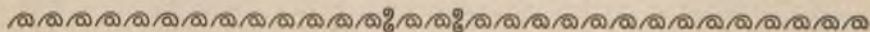
Miként minden díszét e nagy világ  
Magába rejti minden éjjelen,  
És csak, ha rámosolyg a napvilág,  
Mutatja, benne mennyi Szép terem!

## III.

Lehelleted köröttem  
Mindenhol érzem  
S előttem áll a képed.  
Bármerre néz szemem.

A lelkeim tengerében  
Tudsz elmerülni csak:  
Hogy reggel újra szépen  
Ragyogj fel, mint a nap.

*Képes Géza.*

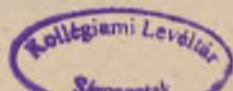


## Szeretném, ha szeretnének . . .

Máté 23: 29—30.

Másik textusunk az, hogy meghalt *Harsányi István*. Mindkettő Isten akaratának kijelentése. Az elsőt a testté lett Ige mondta, a másik az Úrnak közvetlen közöttünk végbement akarat. És nekem az az érzésem, hogy ezt a két kijelentést egymásért is adta az Úr. Ezeknek a mi szíveinkben össze kell találkozni, hogy a találkozásból fény ragyogjon fel, mint a pozitív és negatív elektromos vezeték érintkezéséből.

A negatív vezeték azonban nem az egyik és nem is a másik textus, mert azok szent pozitívumok. A negatívum a mi bűnös természetünk, ahogyan ez a két Ige megítél bennünket. Az örök emberi természet a negatívum: az, hogy a prófétákat megkövezzük, de aztán halálukat megsiratjuk, sírjukat emlékekkel diszítjük, koporsójukat virágözönnel tiszteljük. Mennyi nagy embernek ez a sorsa. Ézsaiást a zsidók kettéfürészelik, hogy aztán legnagyobb prófétájukként tiszteljék. A modern író pedig szívbemarkoló gúnyal mond mindennapi történetet arról, hogy az emberek még szeretni is tudnak, csak éppen meg kell halni előbb hozzá.



Talán senkit sem vigasztal és mindenkit bánt, de mert ez az igazság, csak az tehet szabadokká minket, ha bevalljuk, hogy ez az Ige minket ír le. Mi nem szerettük úgy Harsányi Istvánt, mint Ő minket; mi nem becsültük Őt értéke szerint. Míg élt, azt emlegettük Róla, ami épen hiányzott Belőle, amióta pedig elköltözött, kifogyhatatlan ámulással emlegetjük, mennyit kaptunk Tőle és mennyivel maradtunk adósai.

Igaztalan lennék azonban, ha nem mondanám el azt is, hogy tulajdonképpen szerettük Őt. Mindig és mindnyájan. De talán soha még szeretet nem élt torzabb életet, mint amelyet mi hordoztunk Irányában. Ha valaki kívülről figyelt minket, az csak érzésünknek rossz viccektől undok külsejét láthatta egyedül. Aki belül és titkon néz minket, Az tudhatta, hogy a legmélyebb érzésünk mégis csak az Iránta, amit olykor egy-egy hálás szóval, tettel vagy nézéssel adtunk tudtúl Neki.

Most már tudjuk, hogy ez milyen kevés volt és hogy ezért a belül és titkon Néző nagyon haragszik reánk. Minden hibánk és tévedésünk, amit az elköltözötttel szemben elkövettünk, egyetlen nagy alapvető tévedésből érthető: mikor együtt voltunk Vele, nem hittük, nem akartuk tudni, hogy Isten közöttünk van. Ezért kellett ezt nekünk egyszer ilyen nagyon keservesen megtanulni

Most már érezzük, hogy Isten közöttünk áll a maga teljes dicsőségében. Sőt már rájöttünk arra is, hogy mindig közöttünk volt.

\* \* \*

Nagy írók titokzatos mélységű tragédiákat tudnak mesélni egyszerű történetekben: nemes és mély lelkek, akik egyetlen szeretettel örökre szeretik egymást, sok meddő találkozás után, egyszer csak árván, egyedül, halálra sebzetten hullanak magányba. És való, hogy épen a nagy és mély lelkek elkerülhetetlen sorsa ez. ha egyszer és egyszerre észre nem veszik egymás között Istent. Az sem elég, ha csak az egyik veszi észre, mert akkor az alázatos lesz, a másik büszke marad, a távolság pedig még fájdalmasabb.

Ilyen mély és nemes Lélek volt az Elköltözött. Ő érezte közöttünk Isten jelenlétét és ezért tudott jó és alázatos lenni a maga fensőbbségében és tudományában. Mi nem akartuk észrevenni és ezért maradtunk szálnalmas-büszkék a magunk ifjúságában. Most pedig, hogy Ő az Úré lett, úgy, hogy mi nem is gondolhatunk Rá másként, csak Vele együtt, magunkban emlékeit díszítgetjük, sírját virágba borítjuk.

De hogyan legyünk jobbak a képmutató farizeusoknál és írástudóknál. akikre Jézus jajt kiált!? Ők elítélték a prófétákat megkövező atyáikat; azt mondták, hogy ők nem lettek volna részesei azok bűnének. Bizonyításul hirdették a próféták dicsőségét, emléküknél a kegyelet pompás külső kifejezéseit adták. És Jézus jajt kiált ellenük!

Miért? Azt mondja Robertson. hogy emberi természetünknel fogva teljességgel képtelenek vagyunk arra, hogy a láthatatlant ne



valami láthatóval fejezzük ki. Valóban, megszakadt, (vagy elhangolódott) ott az érzés húrja, ahol annak hangja nem hallható s ezért a szépen temetőnek, a kegyeletes érzésének nagy igazság-öröksége lehet. De a látható sohasem maga a cél; lelke és lényege a láthatatlan. És itt volt baj a farizeusoknál. A láthatót pontosan élték, de a láthatatlan irreálissá sorvadt közöttük. A próféták sírján virágot ültettek, de igazságukat lábbal tiporták. Vagy elfogadták a múlt igazságát, hogy az újat, az aktuálist, a legnagyobbat: Jézust ne kelljen befogadni? Nem! Minden próféta az Istennel való közvetlen egység igazságát hirdette, Jézus ennek teljességét hozta. Az elhunyt próféták sírját ékesgetni és közben a legnagyobbat meg sem ismerni, Jézus elé oda nem borulni: ez a farizeizmus. Bánkódni a meghalt nagy miatt és közben a jelenlévő új prófétának halálát készíteni, Jézust nem szeretni: ez a kárhozat útja.

Mi is ilyen kárhozatos és Jézustól megsíratott farizeusok, balgaságunkban képmutatók maradunk, amíg gyarló természetünk negatív vezetőkével át nem öleljük ennek a két textusnak izzó pozitívumát. Ez az izzó pozitívum először parancs: vizsgáljuk meg a *látható* kegyeletünk mögötti *láthatatlan* érzést! Csakugyan, tiszteljük már az elköltözöttet? hordozzuk igazságát? és vállaljuk lelki örökségét?

Örökségül hagyta nekünk tanítványainak *élete* legjellemzőbb tanúságát: a munkaszeretetet, a szenvedélyes és szüntelen dolgozást. Kegyeleded igazzá csak úgy válhatik, ha mi is olyan kálvinista jellemmé növekedünk, amelyik az életet feladatnak, a kötelességteljesítés áldott alkalmának veszi

Hirtelen *halála* azt a tanítást simbolizálja, hogy áron is vegyük meg az alkalmat minden jó érzésünk nyilvánítására. Szeretetünk sohse legyen néma, megbántani pedig ne merjünk senkit, mert nem tudjuk, jóvátehetjük-e még. És hogyha a szeretet a leggyöngébb hang is bennünk, akkor is annak van igaza, az az örökkévaló.

De van az Ő személyének egy mindennél hatalmasabb, egyetemes tanítása, ami Jézus igéjéből árad, mint győzelmes, legszentebb pozitívum. Harsányi István önmagán túl utal: Krisztushoz. Isten hűséges embere mintha mondaná hetven tanítványának: Az élet Krisztus, a meghalás nyereség, mert a halál által egygé lettem egészen Ővele. Engem nem szerethettek többé másként, csak úgy, ha Őt szeretik. Emlékemet lélek szerint úgy becsülhetitek, ha a Mesternek jobb tanítványai lesztek, ha az Ő szeretetében élték.

Az Elköltözött él és szól tanítványaihoz Ne mondja soha kishitűségünkön szomorkodva: Szeretném, ha szeretnének!... Halljuk személyhez szóló, biztatástól édes kérdését, amint Jézus mondja: Szeretsz-e engem? Feleljünk rá alázatos, hűséges élet boldog igényével. A meghalásában adott kijelentésből megtérésre szomorodjunk meg, mert ez — mint Ő mondotta a Lukács 17: 10. alapján tartott utolsó bibliamagyarázatának befejezésül: Sapienti sat! A Biblia nyelven: halljad, mit mond a Lélek!...

## Hősök ünnepe a főiskolában.

Május hó 20 án d. e. fél 12 órakor ünnepelte a főiskola ifjúsága dicső elődeinek, a világháborúban hősi halált halt pataki diákoknak emlékét, a kollégium bejáratában elhelyezett emléktábla alatt. A kórus két gyönyörű darabja, Nagy Barna theologus és Técsy Béla maturandus könnyekig megható szavai között Kiss Elek tornatanár, mindenik elesett hős tanító mestere, koszorúzta meg a cserkészlányok által borostyánnal díszített emléktáblát. — Király Zoltán főiskolai szénior a következőket mondotta :

„Néhány évvel ezelőtt a magyar törvénytárba és a magyar Rendeletek Tárába bevonult egy új napnak, a hősök emléknapijának megünneplése. A hivatalos lap ritkán szolgáltatott még olyan anyagot, amelynek olvasásakor valami kigyuladt a szemünkben. Innen van, hogy a száraz jogszabályok szigorú és léleknélkül való paragrafusok között úgy hatott ez, mint amely mellett nem mehetünk el hangtalanul, némán. Tehát *nemcsak* kormányparancsra ünnepli meg a nemzet e napot, miként okt. 6-án és márc. 15-én sem kényszer hatása alatt dobban össze a szívünk, hanem azért, mert olyat rendel el, amit minden magyar akar, ami mindenkinek be van írva a szívébe, amit nem kell kikényszeríteni, mert önként adódik az. Felelet ez már az évtizedes multnak, a dúló csatáknak, egyben pedig virágcsokor azok sírján, akik hősi halálukkal pecsételték meg a nemzeti egység és szabadság gondolatát.

Mélyen tisztelt Ünneplő Közönség! Egy nép, vagy nemzet csak addig él a földön, amíg emlékezni tud elődeire. Ámde a nagyok emlékének megújódása kétféleképen nyilvánulhat meg. Az egyik megjelenési formája a pesszimiztikus, a meddő sopánkodás afőlött, hogy ők már nincsenek, mi pedig korcsnemzedék, hasonlókat nem látunk magunk között. A másik az erős elhatározásé, hogy nyomdokaikba lépünk és amennyire erőnk engedi pótolni fogjuk őket. Alig szükséges hangoztatnunk, hogy a hősök kultuszának ez utóbbi módja az, amely egyedül illik hozzájuk és hozzánk és amelyet szellemük megkövetel tőlünk.

Mi most közelebről az Alma Mater háborús halottainak szentelünk ünnepet; hogy kik voltak ők és mi a történetük? Röviden tárja elénk a világháború legszófukarabb és mégis a legmeghatóbban stílizált és a legdicsőbb dolgokat magába foglaló krónikáinak egyike: ez a márványtábla. Elmondja, hogy akinek neve szerepel rajta, az iskolafalak, termek és padok biblikus, klasszikus csendjét a pataki diákok jellemző hősi elszántsággal fölcserélték a robbanó lövészárcok pokoli zajával; . . . és ott estek el a harcmezőn. Nem hagytak maguk után mást, mint egy mélységes fekete gyászt — a legfelemelőbbet. Egy dicső emléket a legpéldaadóbbat, egy-egy nagyra nőtt nevet, melynek említése a legnemesebb elhatározások szülőanyja lett. Templommá tették a főiskola bejáratát, szentéllyé e helyet, ahová csak kalaplevéve volna szabad bárkinek is belépnie.

Életük — a bibliai edényhez hasonlóan — ketté törése után drága, nemcsak egy-egy családi otthont, hanem az egész nemzetet betöltő illatot árasztott: a kegyeletből fakadó hazafiságot.

Egyenesen szívünkhöz intézve a szavakat, így beszél nekünk e márványtábla 59 sora.

Vajjon mi lehet rá a mi feleletünk?

Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség! A történelem szól egy turáni népről, melynek háborúit nem a külső győzelmek döntötték el, hanem a belső diadalok. Ezek mutatták meg, hogy volt benne erő, mert tudott szenvedni nemesen, tisztelettel parancsolóan és mindenkor megtudta őrizni becsületét, méltóságát, ideáljait, hitét és reményét. Legutóbb területének <sup>2</sup>/<sub>3</sub> részét veszítette el Magyarának lenni tehát ma ismét azt jelenti: túrni, bizni és dolgozni, egyszóval: hont foglalni, amelynek sikere attól függ, hogy milyen érzéssel, gondolkozással és elhatározással kezdünk hozzá. Amilyenek a multa alapított érzéseink, gondolataink és elhatározásaink — olyan lesz a jövőnk. A bizalom, határozottság, megőrzött hit és remény már maga fél siker. „Ha a trombita bizonytalan hangot ad, vajjon ki készül a diadalra? „A hit a reménylett dolgok valósága“, „a reménység pedig nem szégyenít.“ Így beszél az Irás ezek erejéről. — Lássuk hát meg a törött hajó, hullámsír, zátony, örvény és koporsó mellett a csendes öblöt, mögötte a szilárd partot: az ígéret földjét. Nagymagyarországot, ahol kiköthetünk. Érezzük meg, hogy igazi magyar világ van kialakulóban, amely hódítóan emelkedik föl a látóhatár szélén, s győzelmesen, fehérén közeledik, mint egy fönix madár. Jön acélos őserővel, hódító idealizmussal, diadalmas, speciálisan magyar világnézettel. Jön a kegyelem útján, égi indításra a magyar puszták és városok felé. Árad belőle a győzhetetlen Erő, a győzhetetlen Lélek és a győzhetetlen Igazság. Mintha Csaba vitéz vezetné harcba seregét, magával hozva az országot, ennek a súlyos betegnek, a magyar nemzetnek, amely a mélységbe hullott és lenyújtja kezét, hogy föl-emelje őt csodálatos fajszeretetével. Mert még a ma is a multból, a magyar őserő magvetéséből élünk. Ha ezek a hősi halottak nem szeretnének minket, nem melegítenék föl szíveinket, a maguk eszményeit, lelkesedését nem harsognák felénk az Időn keresztül, akkor ez a nép már régen elpusztult volna.

Legyen azért ma is minden ilyen emlék a nem, nem, soha szomorú korának egy-egy kuruc tárogatója, amely fölkiáltja a közünk lévő élő halottakat, hogy legyünk elkészülve reá valamennyien és számoljunk bátran, reménység alatt azzal a gondolattal: erőnket felülmúló, idegeinket fölmozsoló megpróbáltatások és kísértések harca vár reánk. A kísértő máris föl vitt bennünket egy magas hegyre, az integritásunkról lemondó, a látszólagos béke, de a biztos halálnak hegyére, hogy elszakítson bennünket az ősi talajtól. Lehet, hogy továbbra is könnyhullatás lesz kenyerünk éjjel és nappal. Lehet, hogy szélvész zúgása fogja zavarni egyéni és nemzeti álmainkat, lehet, hogy háborogni fog alattunk a föld és a tenger, recsegni-ropogni az élethajó, hogy tövisszorosú végzi homlokunkat s vállainkat véresre

töri a kereszt, de amíg hősi elődeink lesznek, amíg nevük említésére egy-egy napon összedobbannak a magyar szívek, addig „nem vesztet el Magyarország sohasem, sohasem!”

Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség! A világháborúban hősi halált halt pataki diákok emléktáblájának megkoszorúzása legyen örváltási-kiáltás a magyar éjtszakában, amelyről nemsokára azt mondhatjuk : virrad!

~~~~~

## Kultuszminiszteri látogatás főiskolánkban.

A fővárosi, vidéki és helybeli lapok részletesen beszámoltak arról, hogy Klebelsberg Kunó gróf, kultuszminiszter úr f. hó 13 án Zemplénvarmegye, közelebbről Sárospatak és Sátoraljaújhely szívesen látott vendége volt. Kiséretében láttuk Kállay Tibor ny. pénzügyminisztert, Karaffiáth Jenő államtitkárt, országgyűlési háznapot, Dr. Bessenyey Zénó, Dr. Görgey István, Farkasfalvi Farkas Géza, Szabó Zoltán, Dr. Barathy Béla, Szinnyey Merse Jenő képviselőket, továbbá Dr. Denhoff Antal, Petreczky Jenő min. tanácsosokat. Itt csatlakoztak hozzájuk: Janka Károly volt képviselő főiskolánk gondnoka, — aki a tápintézet előtt hatalmas üdvözlő beszédével fogadta a minisztert, — Széll József zemplénvm.-i főispán — aki Bernáth Aladár alispánal és Hoyos Viktor gróf helybeli főszolgabíróval tisztelgett kiszállás előtt a szalonkocsiban, — id. Meczner Béla és Molnár János felsőházi tagok.

A miniszter első útja, Philipp Kurt főbíró pályaudvari üdvözlése után a Leventeszázad, Bocskay Bajtársi Egyesület, Cserkészcsapatok és gimn. s elemi isk. tanulók sora alá közt. az iskolakerti főallé összebörölő zöld lombjai alatt — a Főiskolába vezetett. A tápintézeti reggeli alatt a meghívottak, a tanári testület és ifjúság az imateremben gyűltek össze. Itt történt meg Klebelsberg Kunó gróf hivatalos fogadtatása a Főiskola részéről, melynek műsora a következő volt:

1. Árpád sírja. Előadta nagy hatással a Főiskolai Kórus.

2. Elekes Imre e. i. közigazgató magas színvonalú, meleg hangú üdvözlő beszéde, amelyben föltárta Főiskolánk múltját és jelenét, hangsúlyozta két nagy problémának: az internátus fölépítés és tanítóképző átvétel súlyosan reánk nehezedett gondjait, s kérte a kormány támogatását.

3. Bertók Erzsike VII. o. t. virágcsokrot nyújtott át.

4. Király Zoltán szénior a főisk. egyetemes ifjúsága nevében mondott üdvözlő beszédében a magyar ifjúságnak, hazánk talpraállító munkájában való részvételére mutatott rá.

5. A miniszter válasza, amelyben konkrét ígéretet tett főiskolánk szükségyszerű, nagy terveinek (internátus, tan.-képző) anyagi támogatására vonatkozólag, mivel tudja, mily sokkal tartozik a kormány a pataki 400 éves főiskolának.

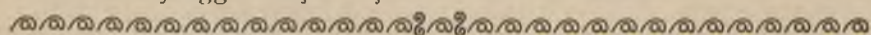
6. A gimn. vegyeskar harmónikus énekét nagy tetszéssel fogadták a jelenlevő előkelőségek.

Ezután a könyvtárat, szépművészeti- és művészeti gyűjteményt, internátus telket, tanító-képezdét, sporttelepet — itt Pauliszky István főbíró üdvözölte és Zelles Ica úrleány virágcokrot nyújtott át. — Gazdakört — itt Molnár János és egy kispataki gazdaember mondott köszöntőt — tekintették meg s autón Sátoraljaújhelybe, a megcsontított „határvárosba“ hajtottak.

Reánk, főisk. ifjúságra is nagyjelentőségű volt e látogatás, amennyiben az internátus fölépítése — állami támogatás mellett — most már nem késhet soká, amely pedig a mi érdekeinket fogja szolgálni, másodsor — miként egész Sárospataknak és minden intézményének — azért lesz feledhetetlen, mivel Klebelsberg Kunó gróf volt Magyarország első kultuszminisztere, aki városunkba ellátogatott.

Reménységgel várjuk kijelentéseinek realizálását!

K. Z.



## Egyleti élet.

A **Theologus Egylet** a f. isk. évben 20 rendes, 2 rendkívüli, 3 díszgyűlést és egy szeretetvendégséget tartott. Pályatételei: 1. Imádság iskolai évnnyitó ünnepélyen. A pályadíjat egyenlő arányban megosztották: Arday László és Kovács József. 2. Nagypénteki egyházi beszéd a Gal. 6 : 14 alapján; a pályadíjat egyenlő arányban nyerték Darányi Lajos és Arday László. 3. Vallástörténetből: Jézus és Buddha. A pályadíjat Szabó Gyula nyerte. Nagy Barna pedig jutalomban részesült. 4. Magyar prot. egyháztörténetből: Imádságirodalmunk genetikum története. A pályamű díjat nem nyert. 5. Gyakorlati teológiából: Jézus, mint lelkigondozó. A pályadíjat Kovács József nyerte. 6. Újszöv. teológiából: Pál apostol lelkivilága. A pályadíj felét Botos Ferenc nyerte. Az Egylet évi munkája gazdag fejlődést mutat különösen az írásmagyarázatokban, felolvasásokban és pályamunkákban. A 6 tételre 13 pályamű ér-

kezett be. Az Egyesület Darányi Lajost és Kovács Józsefet, mint legtöbbször és legsikeresebben szereplő tagjait, 10-10 P.-vel jutalmazta.

„**Erdélyi Önképzőkör.**“ Az évet 1927 szept. 25-én kezdtük meg. Tartottunk összesen 24 gyűlést. Egész évi munkánk koronáját a kitűzött pályatételek kidolgozásai képezik. Ezeknek címei és eredményei a következők: *Magyar irodalomból*: A tragikus hős. Kidolgozta Magyar Andor. *Történelemből*: Magyarország és Olaszország kapcsolata történetünkben. Kidolgozta Magyar Andor. *Matematikából*: Kúpszeletek és egyenleteik. Kidolgozta Bencsik István. *Fizikából*: Energia átalakulások és gyakorlati jelentőségük. Kidolgozta Bencsik István. *Eredeti vers-pályázaton* nyert: Képes Géza. *Eredeti novella-pályázaton* nyertek: Hettmanek Ferenc, Magyar Andor és Kizák László VII. o. t. *Humorreszk pályázaton* nyert Magyar Andor. *Német műfordítási pályá-*

zat tétéle: Theodor Storm: „Die Nachtigall“ és „Oktoberlied.“ A beérkezett három pályamű közül az egyik szerzője Magyar Andor, a másik kettőé Képes Géza. *Klasszikus nyelvi* műfordítás nyertese Képes Géza. Legtöbbbet szereplő tag Hettmanek Ferenc. Legtöbbbet bíráló Egressy Lajos. Komoly szavalat versenyen első Képes Géza, második Hettmanek F. Vig szavalat-verseny nyertese Hettmanek F. Sakkversenyen I. Belenszky Gy. II. Jeney L. III. Csontos Zoltán. Sakk-villám: I. Belenszky Gy., II. Jeney L. Ping pong versenyen I. Némegy Gy. VII. o. t. II. Rácz I. VI. o. t. III. Virág István V. o. t. Az évet bezártuk 1928 május 6-án tartott zárógyűléssel. A következő évre megválasztott elnök: Harsányi György VII. o. t.

**Az I. Rákóczy Gy. E.** ez év folyamán is hathatós munkát fejtett ki Gyűléseinek száma 12. Az egyesület által kitűzött pályamunkák és nyertesei a következő: 1. A lélek halhatatlansága a külföldi vallásalakokban és temetési szokások, szerzője Tatár Lajos VII. o. t. 2. Sallustius: *Belum lugurthinum* főbb alakjainak pszichológiai jellemzése. Szerzőik: Majoros István VII. o. t. és Hegyi József VI. o. t. 3. Jézus viszonya és álláspontja az ó-testamentumhoz, szerzője Tóth Lajos VIII. o. t. 4. A magyar katolicizmus és protestantizmus egymásra való hatása, szerzője Hegyi József VI. o. t. 5. Prudentius: Num ver

stumme... kezdetű himnuszának műfordítása. Három pályamunka érkezett be. Az első és második jutalmat Képes Géza VIII. o. t., a harmadikat Majoros István VII. o. t. 6. Uniók törekvések a magyar protestantizmusban, szerzője Hegyi József VI. o. t. 7. Pilátus alakjának történeti és erkölcsi szempontból való ismertetése, szerzőik: Tóth Lajos és Molnár Pál VIII. o. t. 8. Eredeti vers. Szerzője Képes Géza VIII. o. t. 9. Eredeti vall. novella. Szerzőik: Fodor Lajos VII. o. t. és Antal Bertalan V. o. t.

**A Sárospataki Gimnáziumi Torna-Egylet** szokásos évvégi versenye a következő eredménnyel folyt le: 100 m-es síkfutás: 1. Radácsy István, 2. Hubay Pál. 400 m-es síkfutás: 1. Radácsy István, 2. Sipos János 1000 m-es síkfutás: 1. Kádas János, 2. Ráky József. 4 × 100 m-es staféta: 1. Bertók János, Hubay Pál Potoczky János, Radácsy István. Magas ugrás: 1. Bertók János, Csontos Zoltán. 2. Hubay Pál. Távolyugrás: 1. Bukovinszky Béla, 2. Hubay Pál. Rúdugrás: 1. Molnár Pál, 2. Sáfár István. Súlydobás: 1. Bukovinszky Béla, 2. Radácsy István. Gerelydobás: 1. Sáfár István, 2. Potoczky János. Diszkosdobás: 1. Bukovinszky Béla, 2. Bányai József. Nyújtón: 1. Hubay Pál, Magyar Andor, Molnár Pál. Koriáton: 1. Magyar Andor, 2. Illésy István. Lovon: 1. Csontos Zoltán, 2. Molnár Pál.

---

**Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.**

---

**Kiadóhivatali főnök: Bagócsy Lajos IV. é. hh.**

Kitüntetve Budapesten 1920-ban.

# Czeisler Izidor

## divatáruháza

### Sárospatak

(a Kossuth Lajos-utcán)



Állandó raktár: férfi-, női- és gyermek-harisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők, katonai cikkek, csipkék, rövid-, és kötöttárak, illatszer, pipere, férfi- és női fehérnemük.

# Csicsery József

## cserépkályhaüzeme

### Sárospatak

mely Zemplénavarmegyében  
a legrégebb és legnagyobb.  
Alapított 1902-ben.

Készít a sárospataki legfinomabb tűzálló kaolinból a legújabb modern stílusban és kivitelben mindenféle színben és nagyságban cserépkályhákat, kandallókat és takaréktűzhelyeket. - Továbbá ócska kályhajavítások, átrakások vidéken is gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Kályhámért 10 évi Jótállást vállalok  
Olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

A m. kir. Koronaörség szállítója!

Cím:

Csicsery József, kályhás  
Sárospatak

# Koncz Ferenc

## angol és francia cipész

### Sárospatak,

(a református templomközben)



Megrendelésre készít elsőrendű férfi és női cipőket, csizmákat, varrott és szegezett talppal a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, melyekből állandó raktára is van. csakis elsőrendű anyagból, szolid árak mellett. Javítások gyorsan és gondosan eszközöltenek.

# Hirdetések

## olcsón

### felvétetnek!

Legszebb ajándéktárgyak nagy választékban!



Joggal mondja az angol:

**'Time Is Money'**

(Az idő pénz.)

**FONTOS** Önnek, hogy tudja a pontos időt?

Keressen fel még ma és **kérje az „én” órámat** 3 hónapi próbaidőre. Meg fog győződni arról, hogy lehet olcsón és mégis **megbízhatóan pontos órája.**



Órák, mindennemű ékszerek, dísztárgyak, **valódi ezüst** evőkészletek **kedvező részletfizetési feltételek mellett** kaphatók.

**Spitz Pál**

órák és ékszerész, Sárospatak.

Vidékre **választékok** készséggel küldök!! **Varrógépek** és kerékpárok gyári raktára!

*Fodrász-*

*és borbélymunkák*

*legpontosabban eszközöletnek*

*Sárospatak,*

☞ *a Patikaközben.* ☞

*Dobozy István*

*a diákság felkarolt borbély és fodrász-mesterének modern műtermében.*

40 év óta áll fenn

**id. Szepessy István**

**sütődéje.**

Sárospatak legrégebb, legkedveltebb péküzlete.

Minden nap friss

**péksütemények,**

fehér és barna kenyerek.

Nyomatott a ref főiskola könyvnyomdájában Sárospatakon.